

Kan hurtigbåter frikjennes som «miljøversting»?

John Martin Kleven Godø,
Forsker og doktorgradsstipendiat ved NTNU,
Mobilitet 2024

Bakgrunn

MARITIM

Frikjenner hurtigbåter som «miljøversting»

Norske myndigheter bruker 40 til 50 år gamle tall når utslipp fra ulike transportmidler formidles. – Det blir helt feil, sier Gunnar Jan Oma på vegne av hurtigbåtprodusentene.

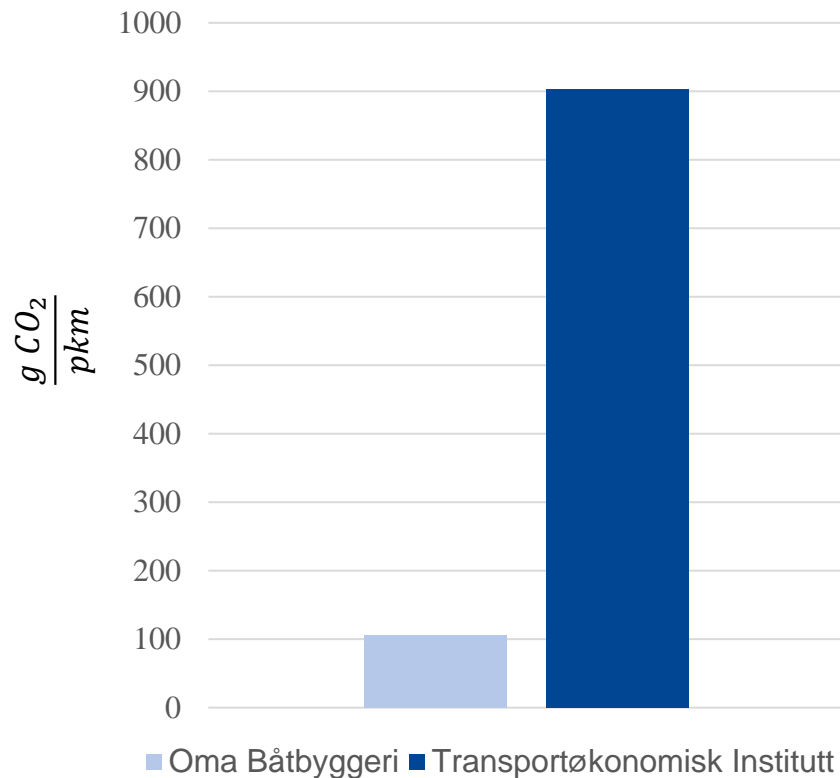

MS Fjordkongingen ble levert fra Oma Båttbyggeri til Nærvold i 2015. Hurtigbåten går mellom Tromsø og Harstad med opptil 256 passasjerer og med toppfart 34 knop. Framdrift betjenes av fire MTU dieselmotorer og vinner CO2-utslipp er 106 gram pr. kilometer pr. passasjer – det er et så stort åttedel av tallene fra TD-reporten fra 1993. Foto: Oma Båttbyggeri

11. des. 2023 - 09:00

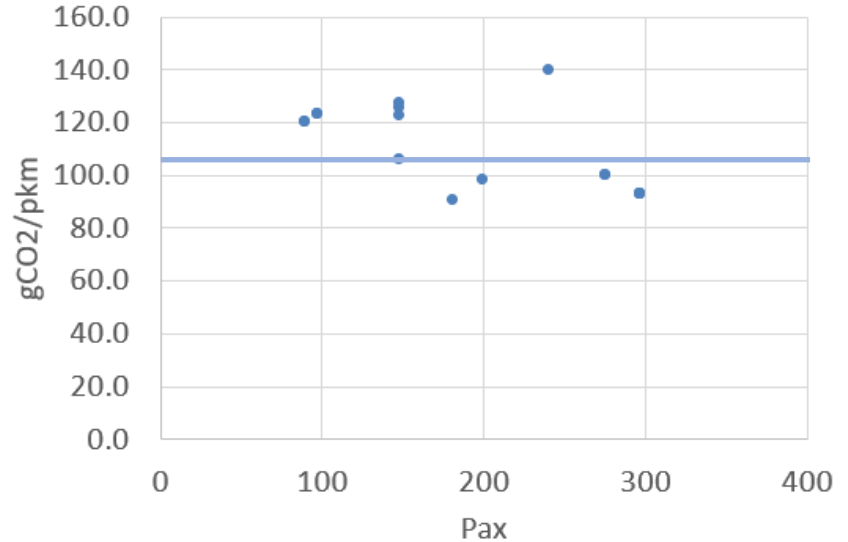
Hurtigbåter henges ut som miljøverstinger med utslipp på 904 gram CO₂ per kilometer per passasjer (pkm).

– Det er ni ganger for høyt. Statistikken stammer fra rapporter utarbeidet i 1993. Det betyr at fartøyene kan være bygget så langt tilbake som på 1970- og 80-tallet, sier Oma, som representerer hurtigbåtprodusentene og driver Oma Båttbyggeri.

Resultater fra direkteberegninger

- 17 fartøyer levert siste 10 år
- Antakelser
  - Full båt
  - 90 % MCR @ service speed, full load
  - 212 g MGO per kWh [1]
  - 3.17 (kg CO₂) / (kg MGO) [2]

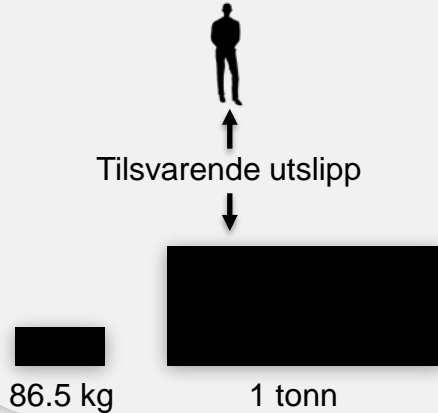

Hvor kommer TØI-tallene fra?

Usikkerhetsmomenter

Fordelingsnøkkel

Mangler lastdata

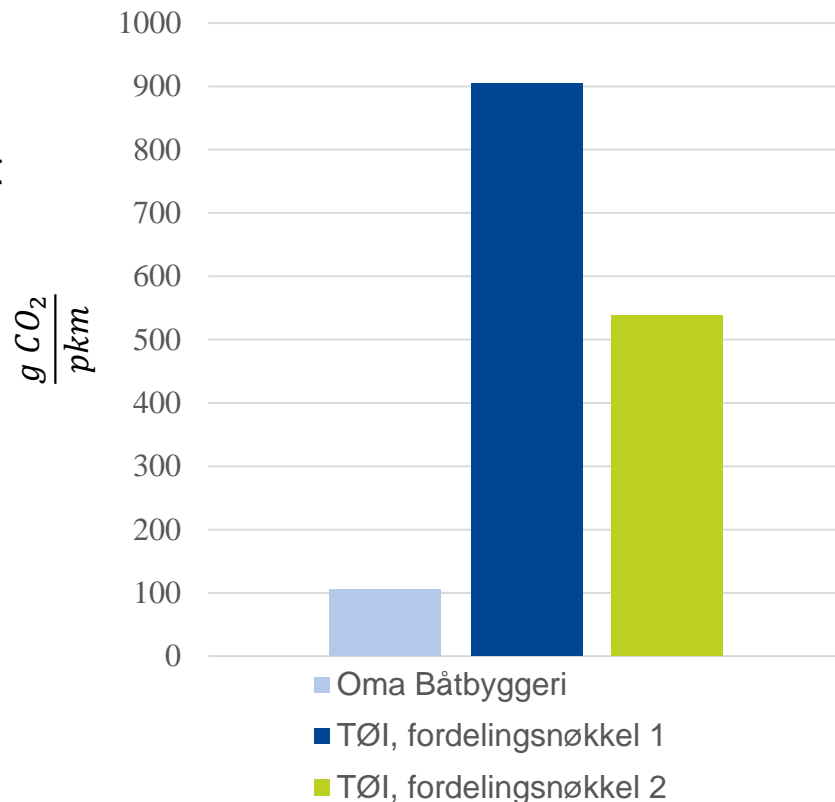
Gamle fartøyer

Følsomhetsanalyse - fordelingsnøkkel

Ved samme fordelingsnøkkel som for fly, dvs. 1 person tilsvare 86.5 kg last [4]:

$$538 \frac{gCO_2}{pkm}$$

Følsomhetsanalyse - alder

Eksempel for tilsvarende fartøyer, 275 pax,
34 knop

MS Ladejarl/Mørejarl, 2002: $162 \frac{gCO_2}{pkm}$

MS Tyrhaug/Terningen, 2014: $101 \frac{gCO_2}{pkm}$

→ ~38 % lavere forbruk for moderne båter

Datasettet burde oppdateres

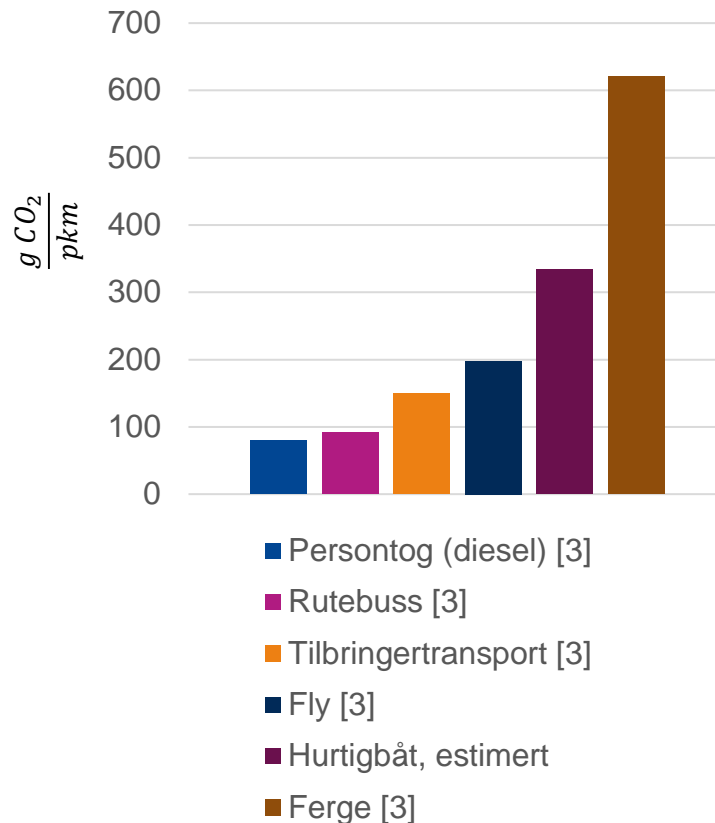
VS

Beste gjetning

- Samme fordelingsnøkkel som for fly
- Korreksjon for nyere fartøyer

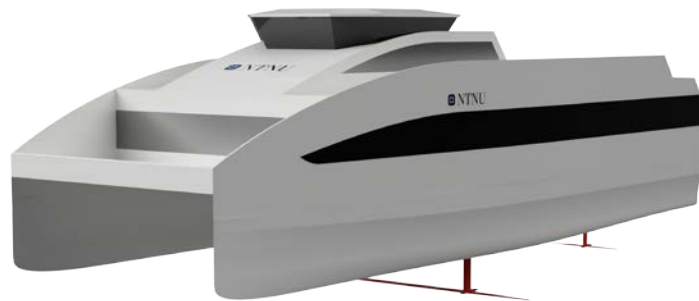
$$538 \frac{gCO_2}{pkm} (1 - 0.38) = 334 \frac{gCO_2}{pkm}$$

Hva kan man gjøre med utslippene?

- Mer energieffektive fartøyer
- Elektrifisering
- Flere fartøyer av ulik størrelse
- Redusere komfortkravene

Takk for oppmerksomheten

Omtrentlig passasjerbelegg

- Spesifikt utslipp ved antakelse om fulle båter
→ $\sim 113 \frac{gCO_2}{pkm}$
- Spesifikt utslipp, beste gjetning ved reelt passasjerantall
→ $\sim 334 \frac{gCO_2}{pkm}$
- Estimert av gjennomsnittlig passasjerbelegg:

$$\frac{113}{334} = 0.34 = \mathbf{34\%}$$

Image
<https://www.braa.no/fast-ferries/valderoy>